

Representantforslag 110 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Linda C. Hofstad Helleland, Olemic Thommessen og Sonja Irene Sjøli

Dokument 8:110 S (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Linda C. Hofstad Helleland, Olemic Thommessen og Sonja Irene Sjøli om en gjennomgang og styrking av tilsynsordningen i barnevernet

Til Stortinget

Bakgrunn

Staten har et særlig ansvar for å påse at tiltak innenfor barnevernet er av god kvalitet. Det skal utføres tilsyn med hvert enkelt barn som har blitt gjenstand for omsorgsovertakelse. Formålet med tilsynet er å føre kontroll med at barnet får tilfredsstillende omsorg og at den forutsetningen som ble lagt til grunn for plassering, blir fulgt opp. Fylkesmennene er ansvarlige for å avdekke feil eller mangler. Når de avdekker utilfredsstillende forhold, er det nødvendig at barnevernet retter opp manglene. Det skjer ikke alltid, og ofte kan en se at det er de samme kommunene som over tid sliter med å følge opp barna på en god måte.

Barnevernstjenesten skal oppnevne en særskilt tilsynsfører til det enkelte barn ved godkjenning av fosterhjem. Tall fra fylkesmennene viser at det er stor mangel på tilsynsførere, og at mange barn som har tilsynsfører, ikke får det tilsyn som loven krever. Det er svært bekymringsfullt når rapporteringer viser at kommunene mangler tilsynsførere til mange barn.

Regjeringen omtaler tilsyn av barnevernet i Prop. 1 S (2009–2010) fra Barne- og likestillingsdepartementet. Der beskrives det at hele 5 prosent ikke får det individrettede tilsynet i institusjon som de har krav på. I tillegg er det hele 10 prosent av barna som er under det kommunale barnevernets ansvar som ikke har fått oppnevnt tilsynsfører. Med tanke på at

disse barna er i en meget utsatt, og ofte svært sårbar, posisjon, er dette en uholdbar situasjon som forslagsstillerne forventer at regjeringen tar tak i.

Det er tilfeller av omsorgssvikt i fosterhjem og institusjoner både med og uten tilsyn. Tilsynsførere skal ha tilgang til fosterhjem så ofte som nødvendig, og tilsynet skal legges opp slik at barnet kan ta opp eventuelle problemer med tilsynsførere uten at fosterforeldre er til stede. Det er viktig å sørge for tilstrekkelig antall tilsynsførere, samt å utarbeide en strategi for rekruttering og skoling av disse.

Det er behov for tilsyn med alle tiltak i barnevernets regi, uavhengig av om de er private eller offentlige. Antall tilsyn i barnvernsinstitusjonene har blitt redusert, dette er med på å svekke tilsynsordningen.

Ifølge barnevernloven (ny § 2-3b) fikk Statens helsetilsyn fra 1. januar 2010 det overordnede faglige tilsynet med barnevernsvirksomheten i de enkelte kommuner. Statens helsetilsyn ble også klageinstans for fylkesmannens pålegg om å rette på forhold ved en institusjon, eller å nedlegge driften, og fylkesmannens vedtak om å gi mulkt til kommuner som overskrider fristene i undersøkelsessaker (barnevernloven § 6-9). Statens helsetilsyn skal utøve myndighet i samsvar med det som er bestemt i barnevernloven og forskrifter til denne.

Forslagsstillerne mener det er uheldig at man har kuttet ned på antall tilsyn av barnvernsinstitusjonene, og mener man må vurdere flere uanmeldte tilsyn ved enkelte institusjoner. Fylkesmannen må gis fleksibilitet til å vurdere dette i hvert enkelt tilfelle. Tilgjengeliggjøring av tilsynsrapportene for offentligheten vil også være viktig for å styrke ordningen, og forslagsstillerne anmoder Stortinget om å be regjeringen vurdere dette.

Barneombudet har nylig gitt ut rapporten «Maktesløst tilsyn», som viser at tilsynet med barnevernet ikke fungerer godt nok. Rapporten viser at det er sto-

re forskjeller i det tilbudet barn får. Videre viser rapporten at klagesystemet ikke virker, at barn ofte ikke kjenner muligheten for å klage, og at det ikke gis nødvendig garanti for at barn i kontakt med barnevernet får det tilbudet de har krav på.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen om en gjennomgang av tilsynsordningen i barnevernet, både for å styrke gjennomføringen av tilsyn med hensyn til det enkelte barn bosatt i fosterhjem og barn bosatt i det statlige barnevernets tiltak.

14. april 2010